

JUGOSLAVENSKE ŽELJEZNICE
(Objavljeno u "Službenom glasniku ZJŽ" br. 5/79)

657

PRAVILNIK

**O PROVJERI SPOSOBNOSTI ZA RAD RADNIKA STO
IZRAVNO SUDJELUJU U OBAVLJANJU
ŽELJEZNIČKOG PROMETA**

**BEOGRAD
1979**

Na temelju člana 51. stava 6. i člana 52. stava 2. Zakona o osnovama sigurnosti u željezničkom prometu ("Službeni list SFRJ", br. 62/77), člana 110. Samoupravnog sporazuma o udruživanju željezničkih transportnih poduzeća u Zajednicu jugoslavenskih željeznica ("Službeni glasnik ZJŽ", broj 6-7/73) i člana 17. Statuta Zajednice jugoslavenskih željeznica ("Službeni glasnik ZJŽ", br. 1/75), Skupština Zajednice jugoslavenskih željeznica na sjednici 24. travnja 1979. donela je

657

P R A V I L N I K

o provjeri sposobnosti za rad radnika što izravno sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim se pravilnikom utvrđuje postupak, opseg i učestalost provjere sposobnosti za rad radnika što izravno sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa, koji željeznički radnici podliježu toj provjeri i u kojim se stanicama, depoima i drugim radnim jedinicama obavlja ta provjera (u nastavku teksta "organizaciona jedinica").

Član 2.

Provjera se sposobnosti za rad radnika obavlja radi sprečavanja da radnik radi na poslovima na kojima izravno sudjeluje u obavljanju željezničkog prometa u slučaju kada je toliko premoren ili bolestan, ili je u

takvom psihičkom stanju odnosno kada je pod utjecajem alkohola, opojnih droga ili psihoaktivnih lijekova da je nesposoban za pravilno i sigurno obavljanje poslova odnosno radnih zadataka, zbog čega može dovesti u pitanje sigurnost željezničkog prometa.

Član 3.

Radnik koji je u tolikoj mjeri umoran ili bolestan ili je u takvom psihičkom stanju da je nesposoban da pravilno obavlja povjerene poslove, odnosno radne zadatke, ili je pod utjecajem alkohola, opojnih droga ili psihoaktivnih lijekova, zbog čega može dovesti u pitanje sigurnost željezničkog prometa, smatra se da je nesposoban za obavljanje poslova na kojima izravno sudjeluje u obavljanju željezničkog prometa na određeno vrijeme.

O stanju iz stava 1. ovog člana i sam je radnik dužan obavijestiti neposrednog rukovodioca, odnosno radnika, odgovornog za sigurnost i urednost željezničkog prometa u organizacionoj jedinici.

Član 4.

Provjera se sposobnosti za rad radnika obavlja svakodnevno od rukovodioca organizacione jedinice u kojoj se obavljaju poslovi na kojima radnik izravno sudjeluje u obavljanju željezničkog prometa, od njega ovlaštenog radnika ili drugog radnika odgovornog za sigurnost i urednost željezničkog prometa (u nastavku teksta "ovlašteni radnik") i povremeno od ovlaštenih liječnika.

Provjera se sposobnosti za rad radnika obavlja prije početka obavljanja poslova, odnosno radnih zadataka, na kojima radnik izravno sudjeluje u obavljanju željezničkog prometa (prije početka smjene), po stupanju na rad a za vrijeme obavljanja poslova, odnosno radnih zadataka, pod uvjetom da takva provjera ne ometa normalno i sigurno obavljanje određenih poslova odnosno radnih zadataka.

II. PROVJERA SPOSOBNOSTI ZA RAD OD OVLAŠTENIH RADNIKA

Član 5.

Provjera se sposobnosti za rad radnika obavlja svakodnevno od ovlaštenih radnika u svim željezničkim organizacionim jedinicama i kod svih radnika što rade na poslovima, odnosno radnim zadacima, na kojima izravno sudjeluju u obavljanju željezničkom prometa.

Član 6.

Provjera se sposobnosti za rad radnika od ovlaštenog radnika obavlja vizuelnim osmatranjem, razgovorom i drugom kontrolom fizičkog i psihičkog stanja radnika.

Ovlašteni radnik ne smije dopustiti obavljanje određenih poslova radnika ako pri provjeri njegove sposobnosti za rad, na način iz stava 1. ovog člana utvrdi da je u tolikoj mjeri umoran ili bolestan, ili je pod utjecajem alkohola, opojnih droga ili psihoaktivnih lijekova odnosno da je u takvom psihičkom stanju zbog čega bi mogao dovesti u pitanje sigurnost željeznikog prometa. Ovlašteni je radnik dužan postupiti na isti način kada je o takvom stanju upoznat i od samog radnika.

Član 7.

Ako se pri provjeri sposobnosti za rad radnika osnovno posumnja da je radnik pod utjecajem alkohola, ovlašteni radnik, pored poduzimanja mjera iz člana 6. ovog pravilnika, dužan je upotrebom alkotesta provjeriti ima li radnik alkohola u organizmu.

Provjera iz stava 1. ovog člana može se izvršiti i od zdravstvene organizacije u koju se radnik upućuje.

Član 8.

Ako se pri provjeri sposobnosti za rad radnika osnovano posumnja ili utvrdi da je radnik toliko bolestan ili da je pod utjecajem opojnih droga, odnosno psihoaktivnih lijekova, ovlašteni radnik, pored poduzimanja mjera iz člana 6. ovog pravilnika, upućuje radnika u zdravstvenu organizaciju na stručni pregled radi provjere nalazi li se radnik pod djelovanjem opojne droge ili psihoaktivnih lijekova radi poduzimanja i drugih propisanih mjera.

III. PROVJERA SPOSOBNOSTI ZA RAD RADNIKA OD LIJEČNIKA

Član 9.

Provjera sposobnosti za rad radnika od liječnika obavlja se na poslovima, odnosno radnim zadacima, prometnika vlakova, strojovođa parne lokomotive, strojovođe dizelvučnih vlakova, strojovođe elektrovočnih vozila, manevrista, nadzornog skretničara, skretničara i voznog dispečera na telekomandi.

Provjera se sposobnosti iz stava 1. ovog člana obavlja povremeno, a najmanje jednom godišnje u organizacionim jedinicama prema planu osnovne organizacije udruženog rada.

Plan provjere sposobnosti radnika za rad mora sadržati naziv stanice, odnosno depoa u kojima se obavlja provjera i učestalost provjere. Vrijeme provjere određuje rukovodilac osnovne organizacije u suradnji s Unutrašnjom kontrolom, neposredno prije obavljanja provjere.

Član 10.

Provjera se sposobnosti za rad radnika od strane liječnika obavlja pregledom radnika izravno prije početka rada, po stupanju na rad ili za vrijeme rada, ukoliko takav pregled ne ometa redovito obavljanje povjerenih poslova i zadataka.

Pregled iz stava 1. ovog člana sadrži provjeru: krvnog tlaka, tjelesne temperature, pokretljivost tijela, vrata i udova zatim ima li radnik alkohola, u organizmu, je li pod djelovanjem opojne droge ili psihoaktivnih lijekova, postoji li akutno oboljenje ili izrazito pogoršanje kroničnog oboljenja, je li premoren ili postoje druge kontraindikacije ili psihička stanja zbog kojih bi radnik mogao dovesti u pitanje sigurnost željezničkog prometa.

Smatra se da je radnik nesposoban za obavljanje određenih poslova odnosno radnih zadataka ako se:

- mjerenjem krvnog tlaka utvrdi dijastolni pritisak preko 120 mm/Hg,
- mjerenjem tjelesne temperature termometrom pod pazuhom utvrdi temperatura preko 38,0C^o,
- metodom vizuelne inspekcije utvrdi nepokretnost ili bolna pokretljivost bilo kojeg dijela kralješnice ili udova, posebno onih čija funkcija omogućava obavljanje poslova i radnih zadataka,
- ispitivanjem alkoholiziranosti "alkotestom" utvrdi pojava zelene boje u epruveti alkoscopa,
- kratkim intervjuom utvrdi da se radnik ne osjeća sposobnim za rad zbog premorenosti, bolesti i djelovanja psihoaktivnih lijekova, opojne droge ili alkohola ili da je imao gubitak svijesti u proteklih 20 sati,
- u toku intervjua, auto-vizuelnom metodom inspekcije utvrdi:
 - nelogičan, nevezan i poremećen u misaonom procesu sadržaj govora radnika,
 - uznemirenost, agresivno ili izrazito potišteno ponašanje,

– promjena na glavi, licu trupu ili udovima koja je praćena bolom, otokom sa ili bez povećane temperature i crvenila kože ili vidljivih sluzokoža, i

– uočljivo otežano disanje.

U postupku provjere sposobnosti za rad radnika, pregledi iz stava 2. i 3. ovoga člana moraju biti obavljene u najkraćem vremenu za koje liječnik može obaviti određene preglede, a da pri tome, bitno ne poremeti obavljanje poslova radnika čiju sposobnost provjerava.

Član 11.

Ovlašteni radnik organizacione jedinice u kojoj se obavlja provjera sposobnosti radnika od liječnika, dužan je liječniku omogućiti provjeru sposobnosti kod određenih radnika.

Ako liječnik utvrdi da je radnik nesposoban za rad u skladu s članom 10. ovog pravilnika, zahtijevat će od ovlašćenog radnika da ga udalji od daljnjeg obavljanja povjerenih poslova, odnosno radnih zadataka, i da poduzme i druge mjere iz čl. 6–8. ovog pravilnika.

Član 12.

U obavljenoj provjeri sposobnosti za rad radnika liječnik sastavlja zapisnik kako je to utvrđeno prilogom I ovog pravilnika.

Zapisnik se sastavlja odmah i uručuje ovlaštenom radniku organizacione jedinice, a dostavlja se u Unutrašnjoj kontroli osnovne organizacije udruženog rada.

IV. UPUĆIVANJE RADNIKA NA IZVANREDNI ZDRAVSTVENI PREGLED

Član 13.

Ako se pri provjeri sposobnosti za rad radnika utvrdi da je radnik pod utjecajem alkohola, opojnih droga ili psihoaktivnih lijekova ili se posumnja da ne ispunjava posebne zdravstvene uvjete za rad na poslovima, odnosno radnim zadacima, na kojima izravno sudjeluje u obavljanju željezničkog prometa radnik se, pored poduzimanja mjera, u skladu s članom 6–8. ovog pravilnika, mora uputiti i na izvanredni zdravstveni pregled.

U slučaju iz stava 1. ovog člana, radnik se ne smije raspoređivati na poslove, odnosno radne zadatke, u kojima izravno sudjeluje u obavljanju željezničkog prometa sve dok se ne dobije izvještaj od zdravstvene

organizacije koja obavlja izvanredne zdravstvene preglede u skladu s Pravilnikom o posebnim zdravstvenim uvjetima željezničkih radnika što izravno sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa, da je radnik zdravstveno sposoban za obavljanje određenih poslova.

V. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 14.

Ovlašteni radnik koji ne poduzme mjere iz člana 6. ovog pravilnika čini, pored teže povrede radne obaveze i druge discipline i prekršaj.

Radniku koji odbije izvršenje mjera iz čl. 6–8. ovog pravilnika ne smije se dopustiti obavljanje poslova, odnosno radnih zadataka, u čijem izvršavanju izravno sudjeluje u obavljanju željezničkog prometa, dok se stručnim pregledom ne utvrdi njegova zdravstvena sposobnost za rad.

Član 15.

Potanje odredbe o načinu postupka pri provjeri sposobnosti radnika za rad i o vođenju i druge potrebne evidencije, donosi generalni direktor Zajednice jugoslovenskih željeznica.

Član 16.

Željeznička je transportna organizacija dužna samoupravne opće akte, u kojima se utvrđuju prava i obaveze iz radnog odnosa ili kontrola sigurnosti željezničkog prometa, uskladiti s ovim pravilnikom u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 17.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenom glasniku ZJŽ".

ZJŽ br. 2471/79.

Zamjenik predsjednika
Skupštine Zajednice JŽ
Kosta Bursać, v.r.

Z A P I S N I K

Prilog I.

o izvršenom provjeravanju sposobnosti za rad radnika
koji izravno sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa

1. Dana _____ 19__ god. izvršeno je provjeravanje sposobnosti za rad radnika koji izravno sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa, u _____
(Stanica, depo, druga radna jedinica)

2. Provjeravanje sposobnosti izvršeno je u vremenu _____
do _____ časova

3. Provjeravanje sposobnosti je izvršeno kod _____ radnika

4. Pri provjeravanju sposobnosti utvrđeno je da dana _____
god. sljedeći radnici nisu sposobni za rad:

1) _____ na poslovima
(ime i prezime)
odnosno radnim zadacima _____
_____ zbog _____

2) _____ na poslovima
(ime i prezime)
odnosno radnim zadacima _____
_____ zbog _____

3) _____ na poslovima
(ime i prezime)
odnosno radnim zadacima _____
_____ zbog _____

Z A P I S N I K

Prilog I.

o izvršenom provjeravanju sposobnosti za rad radnika
koji izravno sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa

1. Dana _____ 19__ god. izvršeno je provjeravanje sposobnosti za rad radnika koji izravno sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa, u _____
(Stanica, depo, druga radna jedinica)

2. Provjeravanje sposobnosti izvršeno je u vremenu _____
do _____ časova

3. Provjeravanje sposobnosti je izvršeno kod _____ radnika

4. Pri provjeravanju sposobnosti utvrđeno je da dana _____
god. sljedeći radnici nisu sposobni za rad:

1) _____ na poslovima
(ime i prezime)
odnosno radnim zadacima _____
_____ zbog _____

2) _____ na poslovima
(ime i prezime)
odnosno radnim zadacima _____
_____ zbog _____

3) _____ na poslovima
(ime i prezime)
odnosno radnim zadacima _____
_____ zbog _____
